

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถของเกษตรกรในการชำระหนี้สินเชื่อธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอปัว จังหวัดน่าน ซึ่งผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางข้อมูลประกอบข้อความ โดยแบ่งออกเป็นดังนี้

- ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล และปัจจัยทางเศรษฐกิจของเกษตรกร
- ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (การทดสอบสมมติฐาน)
- ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรลูกค้าของ ธ.ก.ส. อำเภอปัว จังหวัดน่าน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล และปัจจัยทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

1.1 ประเภทลูกหนี้

เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ประเภทบุคคลธรรมดา ร้อยละ 95.0 และเป็นลูกหนี้ประเภทนิติบุคคล ร้อยละ 5.0 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ประเภทลูกหนี้ของเกษตรกร

ประเภท	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บุคคลธรรมดา	190	95.0
นิติบุคคล	10	5.0
รวม	200	100.0

1.2 อายุ

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 39.0 มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี รองลงมาอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ปี ร้อยละ 28.5 มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี ร้อยละ 26.0 และมีอายุมากกว่า 60 ปี ร้อยละ 6.5 โดยมีอายุต่ำสุด 28 ปี อายุสูงสุด 74 ปี และมีอายุเฉลี่ย 46.60 ปี (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 อายุของเกษตรกร

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 40	57	28.5
41 - 50	78	39.0
51 - 60	52	26.0
มากกว่า 60	13	6.5
รวม	200	100.0
อายุต่ำสุด 28 ปี	อายุเฉลี่ย 46.60 ปี	
อายุสูงสุด 74 ปี	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.70	

1.3 เพศ

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 51.0 เป็นเพศชาย และร้อยละ 49.0 เป็นเพศหญิง (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 เพศของเกษตรกร

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	102	51.0
หญิง	98	49.0
รวม	200	100.0

1.4 ระดับการศึกษา

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 34.0 มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รองลงมามีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 31.5 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 22.0 มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 11.5 และมีการศึกษาสูงกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษา ร้อยละ 1.0 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ระดับการศึกษาของเกษตรกร

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษาปีที่ 4	68	34.0
ประถมศึกษาปีที่ 6	63	31.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	44	22.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย	23	11.5
สูงกว่ามัธยมศึกษา	2	1.0
รวม	200	100.0

1.5 สถานภาพสมรส

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 91.0 แต่งงานแล้ว และร้อยละ 9.0 เป็นโสด (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 สถานภาพสมรสของเกษตรกร

สถานภาพสมรส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	18	9.0
แต่งงาน	182	91.0
รวม	200	100.0

1.6 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 48.0 มีสมาชิกในครัวเรือน 3 - 4 คน รองลงมาร้อยละ 46.5 มีสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 4 คน และมีสมาชิกในครัวเรือน 1 - 2 คน ร้อยละ 5.5 โดยมีสมาชิกในครัวเรือนต่ำสุด 1 คน สมาชิกสูงสุด 7 คน และมีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.38 คน (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 สมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกร

สมาชิกในครัวเรือน (คน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 - 2	11	5.5
3 - 4	96	48.0
มากกว่า 4	93	46.5
รวม	200	100.0

1.7 ประสิทธิภาพการใช้น้ำเงินเชื่อของสถาบันการเงิน บริษัทเงินทุน หรือธนาคาร

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 70.0 มีประสิทธิภาพการใช้น้ำเงินเชื่อ 1-2 ปี รองลงมา มีประสิทธิภาพการใช้น้ำเงินเชื่อมากกว่า 4 ปี ร้อยละ 16.0 มีประสิทธิภาพการใช้น้ำเงินเชื่อ 3-4 ปี ร้อยละ 11.0 และไม่มีประสิทธิภาพการใช้น้ำเงินเชื่อ ร้อยละ 3.0 โดยมีประสิทธิภาพการใช้น้ำเงินเชื่อต่ำสุด 1 ปี ประสิทธิภาพสูงสุด 21 ปี และประสิทธิภาพการใช้น้ำเงินเชื่อเฉลี่ย 2.25 ปี (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ประสิทธิภาพการใช้น้ำเงินเชื่อของเกษตรกร

ประสิทธิภาพการใช้น้ำเงินเชื่อ (ปี)		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีประสิทธิภาพ		6	3.0
1 - 2		140	70.0
3 - 4		22	11.0
มากกว่า 4		32	16.0
รวม		200	100.0
ประสิทธิภาพต่ำสุด	1 ปี	ประสิทธิภาพเฉลี่ย	2.25 ปี
ประสิทธิภาพสูงสุด	21 ปี	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	3.52

1.8 จำนวนสถาบันการเงินหรือธนาคารที่เกษตรกรเป็นหนี้

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 80.5 มีจำนวนสถาบันการเงินที่เป็นหนี้ 1 แห่ง รองลงมา มีสถาบันการเงินที่เป็นหนี้ 2 แห่ง ร้อยละ 16.0 และมีสถาบันการเงินที่เป็นหนี้มากกว่า 2 แห่ง ร้อยละ 3.5 โดยมีสถาบันที่เป็นหนี้ต่ำสุด 1 แห่ง สูงสุด 5 แห่ง และมีสถาบันการเงินที่เป็นหนี้เฉลี่ย 1.75 แห่ง (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 สถาบันการเงินที่เป็นหนี้ของเกษตรกร

สถาบันการเงินที่เป็นหนี้ (แห่ง)		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1		161	80.5
2		32	16.0
มากกว่า 2		7	3.5
รวม		200	100.0
สถาบันการเงินต่ำสุด	1 แห่ง	สถาบันการเงินเฉลี่ย	1.75 แห่ง
สถาบันการเงินสูงสุด	5 แห่ง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.34

1.9 การถูกฟ้องดำเนินคดีทั้งทางแพ่ง หรืออาญา

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 94.5 ไม่เคยถูกดำเนินคดี และร้อยละ 5.5 ถูกดำเนินคดี (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 การถูกฟ้องดำเนินคดีของเกษตรกร

การถูกฟ้องดำเนินคดี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	189	94.5
เคย	11	5.5
รวม	200	100.0

1.10 จำนวนการประกอบอาชีพ

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 70.5 ประกอบอาชีพเดียว และประกอบอาชีพมากกว่า 1 อาชีพ ร้อยละ 29.5 (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 จำนวนการประกอบอาชีพของเกษตรกร

จำนวนการประกอบอาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	141	70.5
มากกว่า 1	59	29.5
รวม	200	100.0

หมายเหตุ : อาชีพหนึ่งอาชีพ ได้แก่ ทำการเกษตร
อาชีพอื่นๆ ได้แก่ รับจ้าง และค้าขาย

1.11 ระยะเวลาการเป็นหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 48.0 มีระยะเวลาการเป็นหนี้ ธ.ก.ส. 5 - 6 ปี รองลงมา มีระยะเวลาการเป็นหนี้ ธ.ก.ส. 3 - 4 ปี ร้อยละ 27.5 ระยะเวลาการเป็นหนี้ ธ.ก.ส. 1 - 2 ปี ร้อยละ 12.0 ระยะเวลาการเป็นหนี้ ธ.ก.ส. 9 - 10 ปี ร้อยละ 8.0 ระยะเวลาการเป็นหนี้ ธ.ก.ส. 7 - 8 ปี ร้อยละ 3.5 และมีระยะเวลาการเป็นหนี้ ธ.ก.ส. มากกว่า 10 ปี ร้อยละ 1.0 โดยมีระยะเวลาการเป็นหนี้ ธ.ก.ส. ต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 27 ปี และมีระยะเวลาการเป็นหนี้ ธ.ก.ส. เฉลี่ย 4.85 ปี (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ระยะเวลาการเป็นหนี้ ธ.ก.ส. ของเกษตรกร

ระยะเวลาการเป็นหนี้ ธ.ก.ส. (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 - 2	24	12.0
3 - 4	55	27.5
5 - 6	96	48.0
7 - 8	7	3.5
9 - 10	16	8.0
มากกว่า 10	2	1.0
รวม	200	100.0
ระยะเวลาการเป็นหนี้ต่ำสุด 1 ปี	ระยะเวลาการเป็นหนี้เฉลี่ย 4.85 ปี	
ระยะเวลาการเป็นหนี้สูงสุด 27 ปี	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.64	

1.12 การใช้เงินตามวัตถุประสงค์ และตรงตามเงื่อนไขการเบิกใช้เงิน

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 90.5 ใช้เงินตรงตามวัตถุประสงค์ และร้อยละ 9.5 ใช้เงินไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ในการเบิกใช้เงิน (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 การใช้เงินตามวัตถุประสงค์ของเกษตรกร

การใช้เงินตามวัตถุประสงค์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์	19	9.5
ตรงตามวัตถุประสงค์	181	90.5
รวม	200	100.0

1.13 หนี้สินนอกระบบสถาบันการเงิน

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 71.0 ไม่มีหนี้สินนอกระบบ รองลงมามีหนี้สินนอกระบบน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท มีหนี้สินนอกระบบระหว่าง 20,001 - 40,000 บาท มีหนี้สินนอกระบบระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท ร้อยละ 7.0 และมีหนี้สินนอกระบบมากกว่า 40,000 บาท ร้อยละ 6.0 โดยมีหนี้สินนอกระบบต่ำสุด 5,000 บาท สูงสุด 400,000 บาท หนี้สินนอกระบบเฉลี่ย 13,225 บาท (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 หนี้สินนอกระบบสถาบันการเงินของเกษตรกร

หนี้สินนอกระบบสถาบันการเงิน (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีหนี้สินนอกระบบ	142	71.0
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000	17	8.5
10,001 - 20,000	14	7.0
20,001 - 40,000	15	7.5
มากกว่า 40,000	12	6.0
รวม	200	100.0
หนี้สินนอกระบบต่ำสุด 5,000 บาท	หนี้สินนอกระบบเฉลี่ย	13,225 บาท
หนี้สินนอกระบบสูงสุด 400,000 บาท	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	44377.15

1.14 หนี้นาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ช.ก.ส.)

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 31.5 มีหนี้นช.ก.ส. ระหว่าง 20,001 - 40,000 บาท รองลงมามีหนี้นมากกว่า 60,000 บาท ร้อยละ 25.0 มีหนี้นระหว่าง 40,001 - 60,000 บาท ร้อยละ 19.5 มีหนี้นระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท ร้อยละ 13.5 และมีหนี้นน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท ร้อยละ 10.5 โดยมีหนี้นช.ก.ส. ต่ำสุด 3,000 บาท สูงสุด 300,000 บาท มีหนี้นช.ก.ส. เฉลี่ย 49,341 บาท (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 หนี้นาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ช.ก.ส.) ของเกษตรกร

หนี้นช.ก.ส. (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000	21	10.5	
10,001 - 20,000	27	13.5	
20,001 - 40,000	63	31.5	
40,001 - 60,000	39	19.5	
มากกว่า 60,000	50	25.0	
รวม	200	100.0	
หนี้นช.ก.ส. ต่ำสุด	3,000 บาท	หนี้นช.ก.ส. เฉลี่ย	49,341 บาท
หนี้นช.ก.ส. สูงสุด	300,000 บาท	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	38321.07

1.15 ความสามารถในการชำระคืนเงินกู้

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 50.0 มีความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ ระหว่าง 1,001 – 2,000 บาท/เดือน รองลงมา มีความสามารถชำระคืนเงินกูน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000 บาท/เดือน ร้อยละ 20.5 ระหว่าง 3,001 - 4,000 บาท/เดือน ร้อยละ 16.0 ระหว่าง 2,001 – 3,000 บาท/เดือน ร้อยละ 6.5 และมีความสามารถชำระคืนเงินกู้มากกว่า 4,000 บาท/เดือน ร้อยละ 7.0 โดยมีความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ต่ำสุด 500 บาท/เดือน สูงสุด 10,000 บาท/เดือน และความสามารถในการชำระคืนเงินกู้เฉลี่ย 1,957.70 บาท/เดือน (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 ความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ ธ.ก.ส. ของเกษตรกร

ความสามารถชำระคืนเงินกู้ (บาท/เดือน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000	41	20.5
1,001 – 2,000	100	50.0
2,001 - 3,000	13	6.5
3,001 – 4,000	32	16.0
มากกว่า 4,000	14	7.0
รวม	200	100.0

ชำระคืนเงินกู้ต่ำสุด 500 บาท/เดือน   ชำระคืนเงินกู้เฉลี่ย 1,957.70 บาท/เดือน

ชำระคืนเงินกู้สูงสุด 10,000 บาท/เดือน   ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1448.71

1.16 รายได้ต่อเดือน

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 33.5 มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2,000 บาท/เดือน รองลงมา มีรายได้มากกว่า 4,000 บาท/เดือน ร้อยละ 37.5 และมีรายได้ระหว่าง 2,001 - 4,000 บาท/เดือน ร้อยละ 29.0 โดยมีรายได้ต่ำสุด 1,000 บาท/เดือน รายได้สูงสุด 20,000 บาท/เดือน และมีรายได้เฉลี่ย 4,562 บาท/เดือน (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 รายได้ต่อเดือนของเกษตรกร

รายได้ (บาท/เดือน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2,000	67	33.5
2,001 - 4,000	58	29.0
มากกว่า 4,000	75	37.5
รวม	200	100.0

รายได้ต่ำสุด 1,000 บาท/เดือน

รายได้สูงสุด 20,000 บาท/เดือน

รายได้เฉลี่ย 4,562 บาท/เดือน

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6880.31

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (การทดสอบสมมติฐาน)

ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผล
ความสามารถของเกษตรกรที่จะชำระคืนเงินกู้ โดยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติ
สำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Sciences, SPSS/ for
Window) เป็นสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์
การใช้เงินกู้ จำนวนสถาบันการเงินที่เป็นหนี้ จำนวนอาชีพ ระยะเวลาการเป็นหนี้ และรายได้ของ
เกษตรกรกับตัวแปรตามคือ ความสามารถของเกษตรกรที่จะชำระคืนเงินกู้มีดังนี้

เมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมดกับตัวแปรตาม (ความ
สามารถของเกษตรกรที่จะชำระคืนเงินกู้) ดังตารางที่ 17 เปรียบเทียบเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่าง
ตัวแปรอิสระด้วยกันพบว่าส่วนใหญ่แล้วตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในระดับต่ำ
ตามเกณฑ์วัดระดับความสัมพันธ์ของบุบผา(ม.ป.ป : 148) จากตารางที่ 17 พบว่าไม่เกิดปัญหา
Multicollinearity ซึ่งจะทำให้ค่า R^2 เปลี่ยนนั้นไม่มีเลย เพราะค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแต่ละ
ตัวแปรอิสระทั้งหมดไม่มีค่าใกล้เคียงกับ 1 หรือ 0.70 เลย และปรากฏว่ามีตัวแปรอิสระ 3 ตัวคือ
 x_1 (อายุ), x_4 (จำนวนสถาบันการเงินที่เป็นหนี้) และ x_7 (รายได้ของเกษตรกร) มีความสัมพันธ์กับ
ความสามารถของเกษตรกรที่จะชำระคืนเงินกู้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ .132, -.240
(แปลความว่า จำนวนสถาบันการเงินที่เป็นหนี้มีความสัมพันธ์แบบผกผันกับความสามารถในการ
ชำระเงินกู้ของเกษตรกร) และ .162 ตามลำดับ

ตารางที่ 17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดกับความสามารถของเกษตรกรที่จะชำระคืนเงินกู้

	Y	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7
Y	1.000	.132*	-.093	-.060	-.240***	-.088	.018	.162*
X1		1.000	-.167*	.103	.082	.034	.082	-.027
X2			1.000	.252***	.096	.082	.037	.216**
X3				1.000	.018	.167*	.119*	.083
X4					1.000	.040	.129*	.241***
X5						1.000	.303***	.195**
X6							1.000	.060
X7								1.000

หมายเหตุ เมื่อ Y = ความสามารถของเกษตรกรที่จะชำระคืนเงินกู้

a = ค่าคงที่

$b_1 \dots b_7$ = ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปรกับตัวแปร

ตาม เมื่อ ควบคุมตัวแปรอิสระอื่นที่มีอยู่ในสมการที่คงที่แล้ว

x_1 = อายุ

x_2 = ระดับการศึกษา

x_3 = ประสบการณ์การใช้เงินกู้

x_4 = จำนวนสถาบันการเงินที่เป็นหนี้

x_5 = จำนวนอาชีพ

x_6 = ระยะเวลาที่เป็นหนี้

x_7 = รายได้ของเกษตรกร

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน โดยสรุปของความสามารถของเกษตรกรที่จะชำระคืนเงินกู้

ตัวแปร	R	R ²	R ² change	B	Beta	T
อายุ	0.240	0.057	0.053	0.078	0.480	2.599**
จำนวนสถาบันการเงินที่เป็นหนี้				-0.579	0.240	3.474**
รายได้ของเกษตรกร				0.057	0.129	2.472*
ค่าคงที่				0.124		5.339
F = 12.066**						

จากผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรอิสระ 3 ตัวเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความสามารถของเกษตรกรที่จะชำระคืนเงินกู้ ดังแสดงในตาราง 18 จากตารางดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า อายุของเกษตรกรสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญร้อยละ 5.7 จำนวนสถาบันการเงินที่เป็นหนี้สามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญร้อยละ 5.7 และรายได้ของเกษตรกรสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญร้อยละ 5.7 ซึ่งแปลความว่าอายุและรายได้ของเกษตรกรมีความสัมพันธ์ทางบวกและมากพอสมควรกับความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกร ส่วนจำนวนสถาบันการเงินที่เป็นหนี้ของเกษตรกรนั้นมีความสัมพันธ์แบบผกผันและมากพอสมควรกับความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกร

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวจึงสามารถสรุปเป็นสมการถดถอยพหุความสามารถของเกษตรกรในการชำระหนี้สินเชื่อธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ไว้ดังนี้

$$\text{จากสมการ } Y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7$$

เมื่อ Y = ความสามารถของเกษตรกรที่จะชำระคืนเงินกู้

a = ค่าคงที่

$b_1 \dots b_7$ = ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปรกับ

ตัวแปรตามเมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่นที่มีอยู่ในสมการที่คงที่แล้ว

x_1 = อายุ

x_2 = ระดับการศึกษา

x_3 = ประสบการณ์การใช้เงินกู้

x_4 = จำนวนสถาบันการเงินที่เป็นหนี้

x_5 = จำนวนอาชีพ

x_6 = ระยะเวลาที่เป็นหนี้

x_7 = รายได้ของเกษตรกร

ซึ่งเขียนเป็นสมการถดถอยได้ดังนี้

$$Y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7$$

ความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ = $0.127 + 0.078(\text{อายุ}) - 0.579(\text{จำนวนสถาบันการเงินที่เป็นหนี้})$
 $+ 0.057(\text{รายได้ของเกษตรกร})$

$$R = 0.240, R^2 = 0.057, R^2_{\text{adj}} = 0.053, \text{SEE} = 0.32560, F = 12.066$$

ตามตารางที่ 18 แสดงว่าเกษตรกรที่มีอายุนั้นจะมีความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ได้มาก จำนวนสถาบันการเงินที่เป็นหนี้ของเกษตรกรที่มีจำนวนเพียง 1 สถาบันจะมีความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ได้มากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนสถาบันการเงินที่เป็นหนี้มากกว่า 1 สถาบัน และเกษตรกรที่มีรายได้มากจะมีความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกรที่มากขึ้นด้วย

ส่วนปัจจัยอื่นๆ คือ การศึกษา ประสบการณ์การใช้เงินกู้ จำนวนอาชีพ และระยะเวลาที่เป็นหนี้ ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรของเกษตรกร

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
การเกษตร อำเภอปัว จังหวัดน่าน

3.1 ปัญหาของลูกค้า ธ.ก.ส. เกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการเกษตร

ลูกค้า ธ.ก.ส. มีความเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ ปัญหาเรื่องราคาผลผลิตตกต่ำ ร้อยละ 21.0 ปัญหาภัยแล้ง ร้อยละ 19.5 ไม่มีตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตร ร้อยละ 9.5 และร้อยละ 3.5 มีปัญหาเรื่องผลผลิตไม่มีคุณภาพ (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการเกษตรของเกษตรกร

ปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ลำดับที่
ไม่มีปัญหา	80	40.0	
ภัยแล้ง	39	19.5	2
ราคาผลผลิตตกต่ำ	42	21.0	1
ไม่มีตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตร	19	9.5	3
ผลผลิตไม่มีคุณภาพ	7	3.5	4
ปัจจัยการผลิตสูง	4	2.0	6
โรคและแมลงระบาด	4	2.0	6
ขาดทุน	5	2.5	5
รวม	200	100.0	

3.2 ความสามารถของเกษตรกรในการชำระหนี้ตามกำหนดของ ธ.ก.ส.

เกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ส่วนใหญ่สามารถชำระหนี้เงินกู้ได้ทั้งหมดตามที่ ธ.ก.ส.กำหนดไว้ ร้อยละ 51.5 รองลงมาชำระหนี้เงินกู้ได้บางส่วน ร้อยละ 47.5 และชำระหนี้เงินกู้ไม่ได้เลย ร้อยละ 0.5 (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 ความสามารถของเกษตรกรในการชำระหนี้ตามกำหนดของ ธ.ก.ส.

ความสามารถในการชำระหนี้ตามกำหนด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชำระไม่ได้เลย	1	0.5
ชำระได้บางส่วน	95	47.5
ชำระได้ทั้งหมด	104	52.0
รวม	200	100.0

3.3 เกษตรกรนำเงินมาชำระหนี้ ธ.ก.ส. จากแหล่งใด

เกษตรกรส่วนใหญ่นำเงินมาชำระหนี้จากแหล่งการเงินทั้งในและนอกภาคการเกษตร ร้อยละ 52.0 รองลงมานำเงินมาจากภาคการเกษตร ร้อยละ 43.0 และนำเงินมาจากนอกภาคการเกษตร ร้อยละ 5.0 (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 เกษตรกรนำเงินมาชำระหนี้ ธ.ก.ส. จากแหล่งใด

แหล่งการเงินที่เกษตรกรนำมาชำระหนี้ ธ.ก.ส.	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภาคการเกษตร	86	43.0
นอกภาคการเกษตร	10	5.0
ทั้งในและนอกภาคการเกษตร	104	52.0
รวม	200	100.0

3.4 การมาเยี่ยมเยือนเกษตรกรของพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
การมาเยี่ยมเยือนของพนักงานธนาคารส่วนใหญ่มาพบปะเกษตรกร 1 – 2 ครั้ง/ปี
ร้อยละ 43.0 และมาพบปะเยี่ยมเยือนเกษตรกรมากกว่า 2 ครั้ง/ปี ร้อยละ 25.0 (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 การมาเยี่ยมเยือนเกษตรกรของพนักงานธนาคาร

การมาเยี่ยมเยือน (ครั้ง/ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มา	64	32.0
1 – 2	86	43.0
มากกว่า 2	50	25.0
รวม	200	100.0

3.5 การให้คำแนะนำความรู้หรือส่งเสริมสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรของพนักงาน
ธนาคาร

การให้คำแนะนำของพนักงานธนาคารส่วนใหญ่เกษตรกรเห็นว่า มีประโยชน์
ปานกลางร้อยละ 61.0 รองลงมาเห็นว่าคำแนะนำมีประโยชน์มาก ร้อยละ 34.5 เกษตรกรมีความ
เห็นว่าคำแนะนำมีประโยชน์น้อย ร้อยละ 3.5 และมีความเห็นว่าคำแนะนำไม่มีประโยชน์เพียงร้อย
ละ 1.0 (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 การให้คำแนะนำของพนักงานธนาคาร

การให้คำแนะนำของพนักงานธนาคาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีประโยชน์	2	1.0
เป็นประโยชน์น้อย	7	3.5
เป็นประโยชน์ปานกลาง	122	61.0
เป็นประโยชน์มาก	69	34.5
รวม	200	100.0

3.6 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของ ช.ก.ส.

เกษตรกรส่วนใหญ่ชอบการดำเนินงานของ ช.ก.ส. ระดับปานกลาง ร้อยละ 61.0 รองลงมาชอบการดำเนินงานของ ช.ก.ส. ระดับมาก ร้อยละ 35.0 ชอบการดำเนินงานของ ช.ก.ส. ระดับน้อย ร้อยละ 3.0 และไม่ชอบการดำเนินงานของ ช.ก.ส. ร้อยละ 1.0 (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของ ช.ก.ส.

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของ ช.ก.ส.	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ชอบ	2	1.0
ชอบระดับน้อย	6	3.0
ชอบระดับปานกลาง	122	61.0
ชอบระดับมาก	70	35.0
รวม	200	100.0

3.7 เกษตรกรต้องการให้ ช.ก.ส. ปรับปรุงสายงานใด

เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการให้ ช.ก.ส. ปรับปรุงสายงานสินเชื่อ ร้อยละ 81.0 รองลงมาให้ปรับปรุงสายงานธุรการ ร้อยละ 14.0 ปรับปรุงฝ่ายประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 1.5 และปรับปรุงทุกสายงาน ร้อยละ 1.0 (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 24 ความต้องการของเกษตรกรในการปรับปรุงสายงาน ช.ก.ส.

การปรับปรุงสายงาน ช.ก.ส.	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	5	2.5
สินเชื่อ	162	81.0
ธุรการ	28	14.0
ฝ่ายประชาสัมพันธ์	3	1.5
ทุกสายงาน	2	1.0
รวม	200	100.0

3.8 ความคิดเห็นหรือความต้องการให้ ช.ก.ส. ช่วยเหลือและข้อเสนอแนะของเกษตรกร

1. อยากให้ ช.ก.ส. ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม และช่วยเหลือด้านสินเชื่อ (ร้อยละ 52.0)
2. จัดหาตลาดหรือตั้งตลาดการเกษตรให้เกษตรกรลูกค้า ช.ก.ส.(ร้อยละ 14.0)
3. พยายามลดราคาสินค้าเกษตรไม่ให้ตกต่ำ (ร้อยละ 0.5)
4. ส่งเสริมอาชีพให้แก่เกษตรกรเพื่อมีรายได้เพิ่มมากขึ้น (ร้อยละ 10.0)
5. ให้ ช.ก.ส. ช่วยเหลือด้านเงินทุนแก่เกษตรกรจะได้มีเงินทุนหมุนเวียน (ร้อยละ 22.5)
6. ช่วยพักชำระหนี้ให้เกษตรกรต่อไปอีก (ร้อยละ 1.5)
7. จัดฝึกอบรมและศึกษาดูงานด้านการเกษตร พร้อมแนะนำให้ความรู้ด้านการประกอบอาชีพของเกษตรกร (ร้อยละ 21.0)
8. ปรับปรุงให้บริการของพนักงานธุรการ และการเข้าถึงประชาชน (ร้อยละ 3.5)
9. ให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรที่กู้ยืมเงิน ช.ก.ส. ที่ได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ไปแล้วนั้น แต่มีการขาดทุน (ร้อยละ 9.5)
10. อยากให้หัวหน้าแต่ละตำบลอยู่ที่ทำงานให้ลูกค้าไปพบอาทิตย์ละ 2 วัน (ร้อยละ 2.0)
11. อยากให้ ช.ก.ส. มีส่วนร่วมในด้านการเกษตร และช่วยประเมินราคาพืชผลของลูกค้าให้ได้ราคายุติธรรม และอยากให้ทาง ช.ก.ส. ปลดปล่อยสินเชื่อให้ตามที่ลูกค้าต้องการ (ร้อยละ 5.0)
12. ให้ ช.ก.ส. จัดประชุมเรื่องสมาคมลูกค้าอย่างน้อยประชุมแจ้งให้ลูกค้าทราบปีละครั้ง เพื่อสมาคมลูกค้าจะได้ทราบวัตถุประสงค์ของ ช.ก.ส.(ร้อยละ 2.5)